

Uppsala kommun

Beslut för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Jälla gymnasiesärskola i Uppsala kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att senast den **29 september 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Uppsala kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att psykologisk och specialpedagogisk kompetens används i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Uppsala kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Följ upp gymnasiesärskolans resultat i alla kurser och ämnesområden.
- Följ upp resultatet av gymnasiesärskolans arbete med värdegrundsfrågor.
- Utifrån ovanstående resultat analysera vad som påverkat och orsakat resultaten och finna möjliga förklaringar till varför resultaten ser ut som de gör (gäller såväl kunskapsresultaten som resultatet av arbetet med värdegrundsfrågor).
- Utifrån ovanstående analyser identifiera vilka utvecklingsområden som finns och fatta beslut om vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas.
- Planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa.
- Dokumentera kvalitetsarbetet.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Vid tillsynen har Skolinspektionen konstaterat att eleverna vid Jälla gymnasiesärskola inom flera bedömningsområden ges förutsättningar till en god utbildning i en trygg och stimulerande miljö. Inom vissa bedömningsområden finns dock brister där åtgärder måste vidtas för att skolenheten ska uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen konstaterar att specialpedagogisk och psykologisk kompetens inte finns med i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Vidare måste rektorn se till att den verksamhet som bedrivs inom gymnasiesärskola, systematiskt och kontinuerligt följs upp, att resultaten analyseras i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att psykolog och specialpedagogisk kompetens saknas i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till lagstiftningen¹ betonas att arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. I det individuellt riktade arbetet uppges elevhälsan ha ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och droger, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning.

Jälla gymnasiesärskolas elevhälsa består enligt rektor av skolsköterska och kurator. I intervjuer med elevhälsa och lärare framgår att skolpsykolog och specialpedagog inte finns med i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet vid skolenheten. Dessa professioner finns med som konsultativt stöd i en centralt placerad enhet i kommunen och används i utredningar av enskilda elevärenden. I intervjun med rektorn framkommer att planer finns på att rekrytera en specialpedagog till elevhälsoteamet och även se till att psykologen finns med i elevhälsoteamet en gång i månaden. Vid

---

¹ prop. 2009/10:165 s. 276

tillsynstillfället finns inte dessa kompetenser med i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

För att möta skollagens krav behöver samtliga kompetenser i elevhälsan bidra i det generella hälsofrämjande och förebyggande arbetet i syfte att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller författningarnas krav föreläggs huvudmannen att åtgärda bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i gymnasiesärskolans systematiska kvalitetsarbete.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Rektorn ska följa upp och sammanställa resultat för alla verksamheter tillsammans med de underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen. Den skriftliga dokumentationen behövs för att regelbundet stämna av att kvalitetsarbetet leder till en utveckling mot målen. I ett längre perspektiv är dokumentationen en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppfylla målen och kunskapskraven.

Såväl rektorn som lärarna menar i intervjuer att de arbetar med kvalitetsarbete och med att utveckla undervisningen. Lärarna beskriver att utvärderingar görs och att rektorn tagit fram ett årshjul för hur kvalitetsarbetet ska gå till, men att arbetet fortfarande är i "sin linda". Även rektorn uppger att de har börjat arbeta efter det årshjul för kvalitetsarbetet som finns, men att det inte ännu finns något dokumenterat arbete på enhetsnivå.

Skolinspektionen konstaterar att gymnasiesärskolan börjat bedriva ett kvalitetsarbete men att de åtgärder som sätts in inte dokumenteras så att de är möjliga att utvärdera effekterna av. Uppföljning och analys måste ta sin utgångspunkt i kunskapsresultat likväl som i resultat av värdegrundsarbetet. Då även arbetsplatsförlagt lärande ingår i elevernas utbildning bör en utvärdering av den undervisningen ingå som en naturlig del i det systematiska kvalitetsarbetet, liksom även utvärdering av elevhälsans arbete.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga att resultat måste sammanställas och analyser samt insatser dokumenteras för att arbetet ska kunna vara systematiskt. Detta för att skolan ska kunna utvärdera åtgärderna och ge eleverna möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uppsala kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uppsala kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uppsala kommun uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uppsala kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uppsala kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Eva Ahlman
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga: Fakta om Jälla gymnasiesärskola

Fakta om Jälla gymnasiesärskola

Jälla gymnasieskola bedriver verksamhet inom gymnasieskolan, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. Gymnasiesärskolan erbjuder fyra program; Fordonsvård och godshantering, Skog, mark och djur, Fastighet, anläggning och byggnation samt individuellt program.

Verksamheten ligger organisatoriskt under Uppsala kommuns barn- och utbildningsnämnd. Gymnasiesärskolan leds av en rektor som även är rektor för Fyrisskolans gymnasiesärskola.

Vid tillsynen fanns 26 elever i gymnasiesärskolan.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Någon officiell statistik gällande gymnasiesärskolans kunskapsresultat finns inte. I intervjuer framgår att de flesta eleverna når målen.

Trygghet och studiero

I intervjuer och skolans egna enkäter framkommer att elevernas trygghet och trivsel är god.